

PWYLLGOR SGRIWTINI CORFFORAETHOL

Cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 15 Hydref 2014

- YN BRESENNOL:** Y Cynghorydd R. Meirion Jones (Cadeirydd)
Y Cynghorydd G. O. Jones (Is-Gadeirydd)
- Y Cynghorwyr Jim Evans, Ann Griffith, Victor Hughes, Llinos Medi Huws, Raymond Jones, R. Llewelyn Jones, Peter Rogers.
- Parch Robert Townsend (Aelod Cyfetholedig – Yr Eglwys yng Nghymru)
- WRTH LAW:** Prif Weithredwr (eitem 6 ymlaen)
Dirprwy Brif Weithredwraig
Cyfarwyddwraig Cymuned
Cyfarwyddwr Dysgu Gydol Oes
Pennaeth Gwasanaeth (Gwasanaethau Oedolion)
Rheolydd Trawsnewid Strategol (Gwasanaethau Oedolion) (JD)
Rheolydd y Rhaglen Gorfforaethol (DE)
Rheolydd Dros Dro y Gwasanaethau Cyfrifeg (BO) (eitem 4)
Rheolydd Rhaglen (Moderneiddio Ysgolion) (EB) (eitem 9)
Swyddog Prosiect (GBH)
Rheolydd Sgriwtini (BS)
Swyddog Pwyllgor (ATH)
- YMDDIHEURIADAU:** Y Cynghorydd Lewis Davies, Mr Keith Roberts (Aelod Cyfetholedig – Yr Eglwys Gatholig)
- HEFYD YN BRESENNOL:** Y Cynghorydd H. Eifion Jones (Aelod Portffolio ar gyfer Cyllid), Y Cynghorydd Alwyn Rowlands (Aelod Portffolio ar gyfer Trawsnewid Corfforaethol), Y Cynghorydd Kenneth Hughes (Aelod Portffolio ar gyfer Tai a Gwasanaethau Cymdeithasol), Y Cynghorydd Ieuan Williams (Arweinydd y Cyngor a'r Aelod Portffolio ar gyfer Addysg) , Y Cynghorwyr Jeff Evans, Trefor Lloyd Hughes, J. Arwel Roberts, Dafydd Rhys Thomas (Aelodau Lleol ar gyfer eitem 9), Y Cynghorydd R. G. Parry, OBE (Aelod Lleol ar gyfer eitem 8), Pennaeth – Ysgol Llywelyn, Sir Ddinbych, Pennaeth Cynhwysiad Ysgol Llywelyn, Sir Ddinbych), Cynrychiolwyr o Ysgol Llaingoch, Pennaeth Swyddogaeth (Busnes y Cyngor)/Swyddog Monitro (eitem 1).

1 DATGANIAD O DDIDDORDEB

Gofynnodd nifer o'r Aelodau am eglurhad mewn perthynas â'r gofynion ar gyfer datgan diddordeb ynghylch eitem 9 ar y rhaglen – Moderneiddio Ysgolion – Ardal Caergybi.

Cynghorodd y Pennaeth Swyddogaeth (Busnes y Cyngor)/Swyddog Monitro bod tri senario wedi cael eu cyflwyno iddi gan yr Aelodau, sef bod yn Aelod Lleol; bod yn llywodraethwr ysgol a effeithir yn uniongyrchol neu'n anuniongyrchol gan y cynigion moderneiddio, ac yn drydydd bod â pherthynas bersonol agos gyda'r ysgol/ysgolion dan sylw oherwydd bod aelod o'r teulu naill ai'n ddisgybl yn yr ysgol(ion) neu yn gyflogedig ynddi. Ei chyngor mewn perthynas â bod yn Aelod Lleol yw fod yr Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus wedi'i wneud yn glir mewn canllawiau nad yw bod yn Aelod Lleol yn gyfystyr â diddordeb personol neu ddiddordeb sy'n rhagfarnu; mae bod yn llywodraethwr a benodwyd gan y Cyngor ar ysgol yr effeithir arni yn uniongyrchol neu'n anuniongyrchol yn creu diddordeb personol ond nid diddordeb sy'n rhagfarnu - byddai'n rhaid ei ddatgan ond nid yw'n rhwystr rhag cymryd rhan. Mae'r drydydd math o diddordeb ynglyn â bod efo cysylltiad agos personol hefyd yn gyfystyr â diddordeb personol ond nid diddordeb sy'n rhagfarnu ac mae'n rhaid ei ddatgan - gall yr Aelod gymryd rhan yn y drafodaeth ar y mater yn y cyfarfod o'r Pwyllgor Sgriwtini ac eithrio unrhyw Aelod a fydd yn rhan o'r broses ar gyfer gwneud y penderfyniad ar y mater h.y. Aelod Lleol sydd hefyd yn Aelod o'r Pwyllgor Gwaith. Yn yr achos hwnnw byddai'r diddordeb yn un sy'n rhagfarnu yn Sgriwtini a hefyd yn y Pwyllgor Gwaith.

Mewn perthynas â chyngor y Swyddog, gwnaed datganiadau o ddiddordeb gan yr Aelodau a ganlyn mewn perthynas ag eitem 9 ar y rhaglen –

Gwnaed datganiad o ddiddordeb personol ond nid diddordeb sy'n rhagfarnu gan y Cynghorydd R. Llewelyn Jones.

Gwnaed datganiad o ddiddordeb personol ond nid diddordeb sy'n rhagfarnu gan y Cynghorydd Raymond Jones.

Gwnaed datganiad o ddiddordeb personol ond nid diddordeb sy'n rhagfarnu gan y Cynghorydd Jeff Evans (Aelod Lleol nad yw'n aelod o'r Pwyllgor).

Gwnaed datganiad o ddiddordeb personol ond nid diddordeb sy'n rhagfarnu gan y Cynghorydd Dafydd Rhys Thomas (Aelod Lleol nad yw'n aelod o'r Pwyllgor).

Gwnaed datganiad o ddiddordeb personol ond nid diddordeb sy'n rhagfarnu gan y Cynghorydd Trefor Lloyd Hughes (Aelod Lleol nad yw'n aelod o'r Pwyllgor).

Gwnaed datganiad o ddiddordeb personol ac un sy'n rhagfarnu gan y Cynghorydd John Arwel Roberts (Aelod Lleol nad yw'n aelod o'r Pwyllgor). Fel Aelod o'r Pwyllgor Gwaith ymadawodd â'r cyfarfod yn ystod y drafodaeth.

2 DIWEDDARIAD Y CADEIRYDD A'R AELODAU

Penderfynwyd gohirio rhoi sylw i'r mater a bod yr Aelodau hynny sy'n dymuno rhoi diweddariad ar y cyfarfodydd a fynychwyd ganddynt yn anfon eu sylwadau at y Rheolydd Sgriwtini.

3 COFNODION

Cyflwynwyd cofnodion y cyfarfodydd o'r Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol a gynhaliwyd ar 1 Medi 2014 a 26 Medi 2014 (arbennig) a chadarnhawyd eu bod yn gywir.

4 CYLLIDEB 2015/16

Cyflwynwyd i sylw'r Pwyllgor adroddiad y Rheolydd Dros Dro ar gyfer y Gwasanaethau Cyfrifeg ar y sefyllfa ddiweddaraf mewn perthynas â Chyllideb 2015/16.

Dywedodd yr Aelod Portffolio ar gyfer Cyllid fod yr adroddiad a'r diffyg cyllidebol y mae'n cyfeirio ato yn seiliedig ar ragdybiaeth o ostyngiad o 4.5% yn y setliad ar gyfer llywodraeth leol yng Nghymru. Dywedodd bod cadarnhad wedi ei dderbyn ers drafftio'r adroddiad y byddai'r gostyngiad yn y Grant Cynnal Refeniw ar gyfer Cyngor Sir Ynys Môn yn 3.9% sy'n cyfateb i wahaniaeth o thua £700,000. Fodd bynnag, mae'r toriad yn parhau i fod yn un sylweddol ac mae unrhyw fanteision yn sgil y ffaith fod y toriad yn llai na'r disgwyl yn debygol o gael eu gwrthbwysu gan gostau uwch i'r Cyngor. Bydd yr ymgynghoriad ar y gyllideb yn ystod yr hydref yn cynnig opsiwn unwaith eto i gynyddu'r Dreth Gyngor gan 5% sy'n sylweddol uwch na chwyddiant ar hyn o bryd.

Gofynnwyd i'r Aelod Portffolio wneud sylw ar gronfeydd wrth gefn yr Awdurdod ac a ddylid fod wedi cyflwyno'r cynllun diswyddo gwirfoddol yn gynt fel rhan o gynllun i ddelio â'r gostyngiad yn y cyllid, yn arbennig felly o gofio llymder y toriadau y mae'r Cyngor yn eu hwynebu.

Dywedodd yr Aelod Portffolio ar gyfer Cyllid y cafwyd gwared ar nifer o swyddi y llynedd trwy'r cynllun diswyddo gwirfoddol ac, yn anffodus, bydd yr opsiwn yn cael ei gynnig a'i ystyried eto eleni. Mae'r Awdurdod bob amser wedi ceisio sicrhau ei fod yn cadw ei gronfeydd wrth gefn ar lefel sy'n cyfateb i 5% o'r gyllideb flynyddol, yn ogystal â sicrhau bod ganddo gronfeydd wrth gefn sydd wedi eu clustnodi i ddibenion penodol. Nid oedd yn ystyried bod gan yr Awdurdod ormod o arian wrth gefn.

Penderfynwyd nodi'r adroddiad a'r sefyllfa ddiweddaraf mewn perthynas â'r Gyllideb.

DIM CAMAU GWEITHREDU PELLACH YN CODI.

5 GWAHARDD Y WASG A'R CYHOEDD

Penderfynwyd o Dan Adran 100 (A)(4) Ddeddf Llywodraeth Leol 1972 i wahardd y wasg a'r cyhoedd allan o'r cyfarfod yn ystod y drafodaeth ar yr eitem a ganlyn, oherwydd y tebygrwydd y câi gwybodaeth ei rhyddhau a honno'n wybodaeth y gwna Atodlen 12A y Ddeddf eithriad ohoni fel y diffinnir y wybodaeth yn y Ddeddf ac yn y Prawf Budd y Cyhoedd sydd ynghlwm.

6 PROSIECT GWEITHIO'N GALLACH

Cyflwynwyd i sylw'r Pwyllgor adroddiad Rheolydd y Rhaglen Gorfforaethol yn ymgorffori Achos Busnes llawn ar gyfer bwrw ymlaen gyda'r Prosiect Gweithio'n Gallach ar y llinellau y manylwyd arnynt yn yr adroddiad.

Dywedodd yr Aelod Portffolio ar gyfer Trawsnewid Perfformiad fod y prosiect gweithio'n gallach wedi ei anelu tuag at ddarparu amrediad o arbedion fel yr amlinellir yn yr adroddiad ond, er mwyn sicrhau y gellir cyflawni'r holl arbedion, mae'n rhaid derbyn a mabwysiadu'r prosiect yn ei gyfanrwydd gan gynnwys y cynigion o fewn y tri argymhelliad eang. Yn seiliedig ar gyngor a gafwyd gan y Swyddog Adran 151, mae arbedion yn annhebygol o gael eu gwneud os mabwysiedir ymagwedd dameidiog yn unig. Fodd bynnag, gellir cefnogi'r adroddiad yn ei gyfanrwydd ar y ddealltwriaeth na fydd holl elfennau'r prosiect yn cael eu cyflwyno ar yr un pryd ac y gellid addasu a diwygio rhai agweddau o fewn amserlen gyffredinol y prosiect. Mae nifer o'r agweddau o fewn yr adroddiad yn tarddu o syniadau a gynigiwyd gan y gweithlu ac mae'n hollbwysig felly bod y neges yn cael ei chyfleu bod yr Awdurdod yn gwrando ar awgrymiadau a wneir gan staff a'u bod yn syniadau y gallai'r Rheolwyr weithio gyda nhw i geisio moderneiddio cyfleusterau, y ddarpariaeth o wasanaethau ac arferion gweithio yn y Cyngor.

Dywedodd y Dirprwy Brif Weithredwr bod yr adroddiad yn un arwyddocaol i'r sefydliad oherwydd ei fod yn ymwneud â moderneiddio'r ffordd y mae'r Cyngor yn gweithio, y defnydd o dechnoleg a'r ffordd o reoli asedau. Cadarnhaodd y Swyddog y sylwadau gan yr Aelod Portffolio bod angen gweithredu holl elfennau'r adroddiad yn hytrach na dim ond darnau penodol ohono er mwyn sicrhau bod modd cyflawni buddion llawn y prosiect. Mae'r adroddiad yn ffrwyth llawer iawn o waith ac mae wedi ei seilio ar waith ymchwil i arferion gweithio awdurdodau eraill a sut maent wedi ymateb i'r rhaglen gweithio'n gallach ac mae wedi cymryd i ystyriaeth y gwersi a ddysgwyd o'u profiadau.

Gofynnodd y Cadeirydd i Reolydd y Rhaglen Gorfforaethol beidio â rhoi'r cyflwyniad llawn ond ei bod yn cyflwyno'r pwyntiau allweddol yn unig, a hynny oherwydd cyfyngiadau amser yn sgil y rhaglen.

Rhoddodd y Pwyllgor sylw i'r adroddiad gan gydnabod trylwyredd ac ansawdd y gwaith. Nododd y Pwyllgor fod yr adroddiad wedi ei raglennu yn ei raglen waith ar gyfer ei gyflwyno i'w gyfarfod ym mis Gorffennaf a bod cyfyngiad arno o ran yr amser yr oedd yn medru rhoi i'r mater yn y cyfarfod heddiw oherwydd pwysau yn sgil yr eitemau eraill oedd ar y rhaglen. Gwnaed pwynt gan y Pwyllgor y byddai wedi gwerthfawrogi cael mwy o gyfle i roi sylw manwl i'r ddogfennaeth trwy sesiwn friffio bwrpasol cyn y cyfarfod.

Er bod y Pwyllgor yn derbyn y ffordd gydlynol yr oedd yr achos ar gyfer y prosiect wedi ei wneud, tynnodd sylw at yr amheuan isod a oedd yn gweithio yn erbyn iddo fedru cefnogi gweithredu a bwrw ymlaen gyda'r prosiect yn ei gyfanrwydd ar hyn o bryd:

- Yr ansicrwydd ynghylch diwygio llywodraeth leol. Nodwyd bod y Cyngor yn ei gyfarfod ar 30 Medi wedi cadarnhau ei safiad i beidio ag uno'n wirfoddol gydag un neu ragor o awdurdodau ac roedd wedi gofyn am gyfarfod gyda'r Gweinidog ar gyfer Gwasanaethau Cyhoeddus i egluro'r sefyllfa mewn perthynas â manteision ariannol yn sgil gwirfoddoli i uno'n gynnar. Roedd y Pwyllgor yn credu bod amseriad y prosiect Gweithio'n Gallach a'i ofynion buddsoddi yn anamserol o ystyried yr hinsawdd bresennol o ansicrwydd a'r cyfarfod oedd yn cael ei ddisgwyl gyda'r Gweinidog a'r hyn allai ddilyn o'r cyfarfod hwnnw.
- Diffyg eglurder ynglŷn â'r amserlen ar gyfer cyflawni'r arbedion. Nid oedd y Pwyllgor yn teimlo ei fod wedi ei sicrhau y byddai'r prosiect yn rhoi'r arbedion angenrheidiol ac roedd yn amheus ynglŷn â sicrhau mewn ffordd amserol yr incwm a oedd yn cael ei ragweld o dderbynion cyfalaf oedd i'w hail-fuddsoddi yn y prosiect. Cwestiynodd y Pwyllgor a oedd y rhagamcanion yn rhai realistig.
- Nid oedd y Pwyllgor yn gyfforddus gyda lefel y buddsoddiad yr oedd y prosiect ei angen ar amser pan oedd adnoddau'n lleihau a gwariant y gwasanaethau'n cael ei gwtogi. Nodwyd y gofynnwyd i wasanaethau nodi arbedion o hyd at 10% ac y byddai'r ymgynghori sydd ar ddod ar y gyllideb yn cael ei gynnal ar sail cynnydd 5% yn y Dreth Gyngor gyda hynny oll yn gwneud y cynigion buddsoddi a roddwyd ymlaen gan y prosiect Gweithio'n Gallach yn rhai anodd i'w cyfiawnhau. Roedd y Pwyllgor yn teimlo bod llwybrau eraill ar gael i wneud arbedion effeithlonrwydd cyn y gellir mabwysiadu prosiect o'r maint hwn.
- Er bod y Pwyllgor yn cydnabod y gellir gwneud gwell defnydd o brif swyddfeydd y Cyngor, roedd yn bryderus oherwydd yr argraff negyddol bosib y byddai gwario adnoddau ar ail-ddylunio swyddfeydd yn ei chreu mewn amgylchedd lle mae'r rhan fwyaf o agweddau eraill ar wasanaethau'r Cyngor yn cael eu rhesymoli.
- Roedd y Pwyllgor yn bryderus gyda'r goblygiadau o ganolbwyntio cyfran sylweddol o'r arbedion arfaethedig o amgylch maes penodol.
- Roedd y Pwyllgor yn croesawu'r cynigion yng nghyswllt buddsoddi mewn isadeiledd a systemau TG fel rhywbeth oedd ar ôl ei amser.

Dywedodd y Dirprwy Brif Weithredwr bod angen i'r Pwyllgor ystyried a yw'r Awdurdod yn gallu fforddio peidio â symud ymlaen gyda'r prosiect Gweithio'n Gallach. Mae'r crynodeb ariannol yn nodi'n glir yr arbedion refeniw blynyddol o £729k sydd i'w gwneud o weithredu'r cynigion nad ydynt yn cael effaith ar wasanaethau llinell flaen. Mae hwn yn arbediad refeniw fydd yn galluogi'r Awdurdod foderneiddio, i wasanaethu ei gwsmeriaid mewn ffordd fwy effeithiol ac i ddod â derbynion cyfalaf i mewn. Pe na bai'r prosiect yn mynd ymlaen, rhaid i'r Cyngor barhau i nodi arbedion sylweddol ond mewn ffordd fydd yn ei gwneud yn fwy anodd iddo weithredu fel sefydliad. Rhaid rhoi i'r awdurdod y gallu i'w alluogi i weithredu mewn amgylchiadau ariannol anodd. Tra bo diwygio llywodraeth leol yn rhywbeth eithaf tebygol, mae amserlen y prosiect o 2 - 3 blynedd yn golygu y bydd mewn gwell sefyllfa i oroesi'r 3 - 4 blynedd nesaf fel awdurdod o fewn y cyfyngiadau ariannol cyfredol.

Dywedodd y Rheolwr Rhaglen Gorfforaethol y bydd y prosiect yn gallu gwneud arbedion o Flwyddyn 1 ymlaen unwaith y caiff y buddsoddiad ei gadarnhau.

Mewn ymateb i gais gan y Pwyllgor i'r Pwyllgor Gwaith ohirio, dywedodd yr Arweinydd bod amser yn bwysig gyda'r prosiect hwn ac er ei fod yn gefnogol i Aelodau'r Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol gael eu briffio'n fanwl, cadarnhaodd y byddai'r Pwyllgor Gwaith yn ystyried y mater yn ei gyfarfod ar 20 Hydref fel oedd wedi'i drefnu.

Yn dilyn ystyriaeth, penderfynwyd nodi, ac i gyfleu i'r Pwyllgor Gwaith, bod y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol, er ei fod yn deall y weledigaeth a gafodd ei chyfleu gan y prosiect Gweithio'n Gallach, o'r farn, oherwydd materion amseru o amgylch diwygio posibl mewn llywodraeth leol a hinsawdd o ansicrwydd a thoriadau gwasanaeth ar hyn o bryd, nad yw'n gallu rhoi ei gefnogaeth i argymhellion yr adroddiad Prosiect Gweithio'n Gallach yn eu cyfanrwydd. Mae'r Pwyllgor wedi ystyried rhinweddau rhai elfennau penodol o'r prosiect, yn benodol y buddsoddiad arfaethedig yn yr isadeiledd TG, ac y mae'n cymeradwyo hynny.

DIM CAMAU GWEITHREDU PELLACH YN CODI

7 GWAHARDD Y WASG A'R CYHOEDD

Dan Adran 100 (A)(4) Ddeddf Llywodraeth Leol 1972, gyrrwyd y wasg a'r cyhoedd allan o'r cyfarfod yn ystod y drafodaeth ar yr eitem a ganlyn, oherwydd y tebygrwydd y câi gwybodaeth ei rhyddhau a honno'n wybodaeth y gwna Atodlen 12A y Ddeddf eithriad ohoni fel y diffinnir y wybodaeth yn y Ddeddf ac yn y Prawf Budd y Cyhoedd sydd ynghlwm".

8 OPSIYNAU GOFAL YCHWANEGOL AMLWCH AC LLANGEFNI

Cyflwynwyd i sylw'r Pwyllgor adroddiad y Rheolwr Trawsnewid Strategol (Gofal Cymdeithasol Oedolion) ynglŷn â dilyn ymlaen gyda datblygu gofal ychwanegol yn Amlwch a Llangefni.

Dywedwyd wrth y Pwyllgor bod angen cael ei gefnogaeth mewn egwyddor i'r opsiynau ynglŷn â safleoedd tir fel oedd i'w gweld yn yr adroddiad fel rhan o gyfraniad y Cyngor tuag at ddatblygu Gofal Ychwanegol yn amodol ar y cymalau oedd wedi eu nodi, cyn eu cyflwyno i'r Pwyllgor Gwaith ar 20 Hydref. Byddai cael caniatâd yn golygu y gallai'r prosiect gael ei symud ymlaen i'r cam nesaf.

Roedd y Pwyllgor yn unfrydol yn ei gefnogaeth i'r cynigion mewn egwyddor fel ffordd o symud y Prosiect Gofal Ychwanegol yn ei flaen ar y ddealltwriaeth na fyddai safleoedd tir posibl arall fel a awgrymwyd yn flaenorol yn cael eu gwrthod ac y byddant yn cael eu hystyried os byddant i'w gweld fel rhai ymarferol.

Penderfynwyd cefnogi'r cynigion oedd yn yr adroddiad i'w cyflwyno i'r Pwyllgor Gwaith er mwyn symud y Prosiect Gofal Ychwanegol yn ei flaen i'r cam nesaf.

DIM CAMAU GWEITHREDU PELLACH YN CODI

9 MODERNEIDDIO YSGOLION - CAERGYBI

Cyflwynwyd i'r Pwyllgor ei ystyried adroddiad y Rheolwr Rhaglen (Moderneiddio Ysgolion) yn cynnwys canlyniad y broses ymgynghori ffurfiol a wnaed yng nghyswllt y bwriad i uno Ysgol y Parc, Ysgol Llaingoch ac Ysgol Parch Thomas Ellis mewn ysgol newydd ar safle Cybi fel y safle oedd yn cael ei ffafrio.

Yn y drafodaeth gynhwysfawr a ddilynodd ar y cynigion oedd wedi eu cynnig, cyfeiriodd y Pwyllgor at y materion a ganlyn gan ofyn am gael eglurhad pellach arnynt gan y Swyddogion.

- Pa mor ymarferol oedd cael dwy yn hytrach na thair ysgol yn uno ar safle Cybi a thrwy hynny greu ysgol lai ei maint. Dywedodd y Cyfarwyddwr Dysgu Gydol Oes bod y bwriad i uno tair ysgol fel yr opsiwn oedd yn cael ei ffafrio ac fel sail yr ymgynghori yn hollol glir. Cyfeiriodd at adran 7.7 yr adroddiad oedd yn trafod digonolrwydd ac addasrwydd safle Cybi fel cartref i'r tair ysgol unedig.
- Argaeledd adroddiad traffig llawn ar lein ac awgrymwyd bod cydranddeiliaid angen mwy o amser i'w ystyried. Nodwyd hefyd nad oedd unrhyw gyfeiriad at y ffactorau tywydd. Dywedodd y Cyfarwyddwr Dysgu Gydol Oes bod yr adroddiad y cyfeiriwyd ato yn cael ei ysgrifennu yn ystod y broses ymgynghori ond nad oedd ar gael yn ystod y cyfnod ymgynghori. Mae'r adroddiad llawn yn awr wedi ei ryddhau ac y mae'n crynhoi cynnwys yr Asesiad Effaith Traffig a dderbyniwyd ac y mae hwnnw yn adroddiad manwl iawn sy'n delio â nifer o faterion traffig. Roedd yr adroddiad ar yr ymgynghori yn adran 7.2 yn rhoi sylw i'r pryderon ynglŷn ag lechyd a Diogelwch ac yn amlygu gwelliannau a wnaed i lwybrau cerdded i'r ysgol. Roedd y materion hyn wedi eu lleisio yn y cyfarfodydd ymgynghori ond ni ddeliwyd yn llawn â materion traffig oherwydd nad oedd yr adroddiad ar gael ar y pryd. Bydd adran ar faterion traffig ar ddiwrnod gwlyb yn cael ei gynnwys pan fydd wedi ei gwblhau.
- Pa mor ddigonol a thrwyadl oedd y broses ymgynghori a'r graddau yr ymgysylltwyd â'r cymunedau dysgu a effeithir o ystyried mai dim ond 7 ymateb a gafwyd gan rieni yn Ysgol y Parc a dim ond un ymateb gan riant yn Ysgol Parch Thomas Ellis. Dywedodd y Cyfarwyddwr Dysgu Gydol Oes bod yr adroddiad yn adran 1.9 yn cyfeirio at y cyfarfodydd ffurfiol a gynhaliwyd gyda'r staff, llywodraethwyr a rhieni yn y tair ysgol. Cyn hynny, roedd cyfarfodydd anffurfiol wedi eu cynnal ac roedd hynny felly yn mynd y tu hwnt i ofynion cyfarwyddyd Llywodraeth Cymru. Roedd y broses yn ei chyfanrwydd wedi glynu at y cyfarwyddyd. Fodd bynnag, gellir bob amser ddysgu gwersi o gynnal ymgynghoriadau ac efallai yn yr achos hwn y gallai'r wers fod wedi bod yn fwy ymatebol a thrwy hynny yn sicrhau bod y broses ymgynghori yn ychwanegu gwerth.
- Absenoldeb unrhyw gofrestr risg yn gysylltiedig â'r prosiect fel oedd wedi ei nodi gan Estyn. Cadarnhaodd y Cyfarwyddwr Dysgu Gydol Oes bod y cynnig wedi derbyn asesiad risg ac y byddai trafodaeth yn dilyn o amgylch y risgiau hynny.
- Pa mor ddigonol oedd llecynnau awyr agored a meysydd chwarae ar safle'r ysgol newydd arfaethedig. Cyfeiriodd y Cyfarwyddwr Dysgu Gydol Oes at y cynllun yn Atodiad 11 yr adroddiad oedd yn nodi bod dwy ardal chwaraeon aml-ddefnyddiwr ar gael i ddisgyblion ar y safle. Eglurodd bod y cynllun ar hyn o bryd ar ffurf

amlinellol ac wrth iddo esblygu ymhellach bydd mwy o sylw'n cael ei roi i fater y meysydd chwarae.

- Rheoli ysgol gynradd o'r maint hwn a diogelu a hyrwyddo'r iaith Gymraeg yn arbennig ei defnydd ar iard yr ysgol o ystyried y bydd yn ysgol eithaf mawr mewn ardal drefol. Cyfeiriodd y Cyfarwyddwr Dysgu Gydol oes at adran 7.7 yr adroddiad oedd yn nodi'r safonau dylunio y mae'n rhaid i bob ysgol gynradd newydd eu bodloni. At hyn, roedd sylw wedi ei roi i ddwyseidd poblogaeth yn yr ysgol newydd arfaethedig o ran y lle oedd ar gael i bob disgybl y tu allan i'r adeilad. O safbwynt yr iaith Gymraeg, byddai'r Polisi Iaith yn berthnasol i unrhyw gynnig. Ymhellach i hyn, mae'r Awdurdod yn rhoi pwyslais cynyddol ar ddefnydd yr iaith Gymraeg yn y gymuned.
- Y gostyngiad o ran costau amcangyfrifedig yr ysgol newydd ac a oedd hynny wedi cyfaddawdu pethau o ran ansawdd. Dywedodd y Cyfarwyddwr Dysgu Gydol Oes mai cynllun amlinellol oedd y cynllun gwreiddiol ac wrth i'r cynllun symud yn ei flaen, roedd swyddogion wedi dod yn gynyddol ymwybodol o "adeilad safonedig" ac roedd hynny wedi dod a'r costau amcangyfrifedig i lawr ond nid ar draul ansawdd.

Gwrandawodd y Pwyllgor ar Bennaeth Ysgol Llywelyn, Sir Ddinbych yn siarad am ei phrofiadau hi fel pennaeth ysgol gynradd fawr. Pwysleisiodd ei bod yn bwysig cael rheolaeth briodol yn ei lle a systemau cyfathrebu a bod angen rheoli gwagle yn effeithiol. Cyfeiriodd at y trefniadau oedd mewn grym i reoli disgyblion fynd i mewn i'r ysgol ar ddechrau'r diwrnod ysgol a phan oeddent yn mynd oddi yno ar ddiwedd y dydd. Dywedodd y gall ysgol fawr yn aml gynnig mwy o arbenigedd a chyfleon cyfoethgiad i ddisgyblion. Yr oedd yn gwneud yn sicr ei bod yn weladwy i ddisgyblion fel ei bod hi yn eu hadnabod hwy a hwythau yn ei hadnabod hi.

Rhodddwyd cyfle i'r Cynghorwyr Jeff Evans, Trefor Lloyd Hughes a Dafydd Thomas i roi eu safbwyntiau i'r Pwyllgor fel Aelodau Lleol.

Cyfeiriodd y Cynghorydd R. Llewelyn Jones at bryderon penodol fel a ganlyn:

- Yr ymateb a gafwyd gan Estyn yn arbennig y ffaith nad oedd yr Awdurdod wedi nodi'r risgiau priodol yn gysylltiedig â'r cynnig.
- Ffyrdd a rhwyddineb mynediad i'r ysgol newydd i deuluoedd yn yr ardal oddi amgylch – awgrymwyd y gallai'r rhieni dreialu hyn er mwyn amlygu unrhyw broblemau posibl, yn arbennig ym misoedd y gaeaf.
- Y risg y gallai rhieni ddewis peidio ag anfon eu plant i'r ysgol newydd a thrwy hynny greu llefydd gwag yn yr ysgol newydd.
- Cyfleusterau yn yr ysgol yn cynnwys y ddarpariaeth o ddodrefn newydd.
- Capasiti'r Pennaeth i ymgymryd â'r her o ysgol newydd o'r maint hwn.
- Effaith y cynigion ar grwpiau bregus yn cynnwys plant AAA.
- Yr angen am fwy o fanylder mewn perthynas â'r cynigion a sicrwydd bod y gyllideb yn ei lle i dalu amdanynt.
- Cynllunio ar gyfer integreiddio plant i'r ysgol newydd.
- Materion traffig a chyfleusterau llwybrau troed.
- Teithio cynaliadwy.
- Yr angen i gael Cynllun Busnes ar gyfer yr ysgol newydd i egluro'r costau
- Delio ag adeiladau gwag o amgylch safle'r ysgol newydd.

Ymatebodd y Cyfarwyddwr Dysgu Gydol Oes i'r materion a godwyd.

Tynnodd y Cadeirydd sylw'r Aelodau at y ffaith bod y cyfarfod wedi bod yn eistedd am dair awr, ac yn unol â gofynion para. 4.1.10 y Cyfansoddiad gofynnodd i'r Aelodau oedd yn bresennol a oeddent yn dymuno i'r cyfarfod barhau. Pleidleisiodd yr aelodau oedd yn bresennol i'r cyfarfod barhau.

Yn dilyn rhoi ystyriaeth ofalus i'r wybodaeth ysgrifenedig a llafar a gyflwynwyd, penderfynwyd cefnogi'r cynigion o fewn yr adroddiad ac i argymhell i'r Pwyllgor Gwaith ei fod yn cymeradwyo uniad tair ysgol (Ysgol Parchedig Thomas Ellis, Ysgol Llaingoch ac Ysgol Y Parc) mewn adeilad ysgol newydd ar safle Cybi a bod i'r ysgol newydd y statws o Ysgol Eglwys yng Nghymru dan Reolaeth Gwirfoddol.

(Pleidleisiodd y Cyngorwyd R. Llewelyn Jones yn erbyn y cynigion; ataliodd y Cyngorwyd Ann Griffith ei phleidlais ac nid oedd y Cyngorwyd Peter Rogers yn bresennol pan ymgwymerwyd y bleidlais).

DIM CAMAU GWEITHREDU PELLACH YN CODI

10 PARC SGLEFRIO LLANGFNI - ADOLYGIAD SGRIWTINI

Cyflwynwyd adroddiad Cadeirydd y Pwyllgor a'r Rheolwr Sgrwtini yn nodi'r prif faterion oedd yn codi o adolygiad y Pwyllgor o'r broses o gau Parc Sglefrio, Llangfni er cymeradwyaeth yr Aelodau.

Penderfynwyd cymeradwyo'r adroddiad i'w gyflwyno i'r Pwyllgor Gwaith ac i geisio caniatâd y Prif Weithredwr / Arweinydd i'r mater gael ei ystyried fel mater brys yn ei gyfarfod ar 20 Hydref 2014.

DIM CAMAU GWEITHREDU PELLACH YN CODI

**Cyngorwyd R. Meirion Jones
Cadeirydd**